

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází na ostrově Kampa 508—III.

Předplatní výminky:

Pro Prahu: čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.

(Předplacení pro Prahu přijímá též Národní knihkupectví Em. Petříka.)

DALIBOR.

S poštou v říši rakouské: čtvrtletně 1 zl., půlletně 2 zl., celoročně 4 zl.

V státech německých: čtvrtletně 25 stř. gr., půlletně 1 tol. 20 stř. gr., celoročně 3 tol. 10 stř. gr.

Pro Rusko: čtvrtletně 1 rubl, půlletně 2 rubly, celoročně 4 rubly.

Časopis pro hudbu a umění vůbec.

Kornel Stankovič.

Jak známo převládá u Jihoslovanů láska k malířství nad hudbu; avšak i v tomto odvětví umění mají mnohé zasloužilé pěstovatele. Upozorňujeme zde na Bagotiče, Čačkoviče, Epsteina, Grahovara, Holjara, Ipavce, Janíčka, Jenka, Jeliče, Kocha, Križmana, Radoviče, Skuliče, a především na *Lisinského* a *Stankoviče*, kterýžto poslední si o sebrání národních písní srbských dobyl nepopíratelných zásluh.

Kornel Stankovič narodil se dne 21. srpna 1831 v Budíně. *) Otec jeho náležeje k nejváženějším občanům Budínským, obdarován byl 22 dětmi, z nichžto Kornel pouze na živu zůstal. Juž ve svém dětství projevoval k hudbě noho náklonnosti, jižto v něm oživovala jeho zbožná matka, která ho už v kolébce uspávala církevními písněmi. Když byl ztratil otce svého, vzal ho pod svou zaštitu srbský kníže J. Ridjički. Kornel studoval gymnasium v Aradě, Segedíně a v Pešti, pěstuje vedle studií pilně hudbu. Absolvovav gymnasium oddal se zcela hudbě, studuje nauku o harmonii a kompozici u kontrapunktisty Šimona Sechtra ve Vídni, kde se seznámil s výtečným pianistou Willmersem.

Tak jako si Vuk Karadžič dobyl nesmrtelných zásluh tím, že sebral srbské národní písně, tak také snažil se Stankovič sebráním starých zpěvů církevních objeviti hudebnímu světu, jaká původnost a bohatost se zachovala v těchto zpěvích. Stankovič uvedl totiž na pobídnutí srbského patriarchy Josefa Rajačiče, jenž ho též podporoval, v umělém rouchu do not církevní zpěvy východních křesťanů, které jsouce nad míru originální, pocházejí z dob církve pravoslavné a ještě podnes se zachovaly v tradici zbožných Slovanů pravoslavných. Taktéž podporoval ruský archimandrit Mich. Rajeviský mladého umělce, jenž roku 1851 provedl před nadzmičeným patriarchou v řecké kapli ve Vídni církevní zpěvy, jež dle svého způsobu sestavil a upravil. Zpěvy ty líbily se patriarchu tak, že je uvedl v Karlovicích ve své patriarchii. Stankovič zúčastňoval se téměř ve všech slovanských besedách a uspořádal koncerty ve Vídni a Vojvodině.

Stankovič složil také celou řadu drobnějších hudebních skladeb, z nichžto se přemnohé rozšířily tak v národě, že se staly takřka všeobecným majetkem prostého a vzdělaného Jihoslovana. Jsou to zejména: Oj talasi! Ustaj, ustaj Srbine

— Sěčaš-li se onog sata — Sto se bore misli moje — Tavna noci. Stankovič těšil se všestranné oblíbenosti mezi Srby zvláště a mezi Slovyany vůbec a byl za své zásluhy vícekrátě odměněn. J. M. císař František, jenž přijal od Stankoviče národní písně srbské, vyznamenal ho zlatou medailí pro vědy a umění a od J. M. cara Aleksandra II. obdržel ruský řád Stanislava III. třídy.

Hlavní díla Stankovičova jsou:

I. *Srbské pjesme*, 2 knihy, obsahující 30 nejlepších národních písní pro sbor a piano.

II. Pravoslavné církevní zpěvy, obsahující ve 3 knihách nejvážnější kostelní zpěvy zařízené pro sbor a piano.

Stankovič zemřel dne 18. dubna 1865 ve Vídni a zanechal mimo to mnoho skladeb nedokončených v rukopisu.

R.

Výsledek badatelské cesty skladatele Fr. Kocha.

Na začátku roku podnikl chvalně známý horvatský skladatel Fr. X. Koch (Kuchar) uměleckou pouť a procestovav Horvátsko, Zagorsko, Bosnu, Horvátské Přímoří, Dalmátsko, dalmátské ostrovy, Hercegovinu až k Černé Hoře, navrátil se po pěti měsících přes Terst do svého rodiště Oseku.

Horlivému tomuto badateli podařilo se bohatou svou sbírku *jihoslovanských národních písní* rozmnožiti 625 písněmi tak, že má nyní přes 2000 národních písní k tisku přichystáno. Mimo to sebral Koch mnoho až dosud málo známých *tanečních melodii*, které tvoří charakteristickou známku rozličných jižních kmenů slovanských, dále objevil mnohé v klášteřích a soukromých knihovnách uschované a k *národní hudbě se vztahující rukopisy a staré tiskopisy*, na nichž, jak badateli tak i hudebnímu kritiku a skladateli mnoho záleží. Koch uvedl do not, nešetře času a namáhání, zpěvy k dramatu „Svete Sovrinae“ od Heltaroviče, které se byly po 300 let ústním podáním u lidu udržely; jakož i pěkné v horvátském Přímoří obyčejné *glagolisticko-liturgické zpěvy*, které tvoří takřka základ *jihoslovanské hudby*. Tím otevřel slovanským skladatelům nevyčerpatelné zřídlo pro další jejich hudební výtvoř.

Koch dobyl si nepopíratelných zásluh tím, že byl první, jenž putuje od chatrče k chatrči, sebral s pílí včelíci bohatý poklad *jihoslovanských národních písní a melodii*, a z nich system vyvodil pro málo pěstovanou hudbu národní, který

*) Naučný slovník udává, že se narodil dne 30. srpna; kdežto Ivan Kukuljevič dne 21. srpna.

bude tvořit základ k dalšímu vývinu národní hudby a bez něho se vůbec nedá myslit skladba rázu čistě slovanského.

Bral-li Fr. Koch na své cestě zvláštní zřetel k hudbě slovanské; nebyl při tom přece lhostejný k jiným odvětvím vědy a umění, nýbrž rozšířil svá bádání i na obor historie vlastenecké literatury a přírodních věd. V ohledu tom objevil na ostrově Lesině pro národní literaturu velmi důležitý původní manuskript nejstaršího horvátského básníka Maruliče z roku 1533. Koch zpozoroval mimo to v Hercegovině velmi zajímavou věc, která nám opětně podává důkazu, že se lidé neostýchají uvéstí plod slovanských zemí co cizozemský článek do světového obchodu. V Hercegovině roste jistá bylina u velkém množství, která byvši sesbírána, usušena a na prášek umleta se prodává libra po 3 zl. obchodníku Zachrluvi, jenž jí co „*přesně perskému prášku na hmyz*“ zjednal evropskou pověst.

Ve sbírce Kochově nacházejí se některé primitivní smyčcové a dechové hudební nástroje jihoslovanských kočujících národů, fotografická vyobrazení malebných krajů rozličných slovanských kmenů, her, způsobů atd., měst, pohledů na moře, podobizny znamenitých jihoslovanských komponistů, básníků, dějepisců atd. z dřívějších časů, staré speciální mapy Horvátska a Slavonska.

Tak jako byl Koch v každém směru činný, aby zjednal platnost jihoslovanské hudbě, jí klestil dráhu k hudbě světové, tak také se všemožně přičinil za svého pobytu v Záhřebě, aby se zvelebil zemský hudební ústav, což tím dosáhl, že sněm na doléhání Kochovo uznáváje důležitost tohoto ústavu roční subvencí 4000 zl. ústavu tomu poskytl, aby mohl dle nynějších požadavků být zorganizován.

Jak se dovídáme, má být zvolen na zemském hudebním ústavu v Záhřebě nový ředitel. Bylo by žádoucí, aby při obsazování tohoto místa pravá zásluha se ocenila a jmenováním Kocha za ředitele vyhověno bylo všeobecnému přání národa, jenž v Kochu ctí tvůrce zúšlechtné národní hudby. Pochybujeme velice, že je v Horvátsku druhé osoby, která by si byla dobyla více zásluh o hudbu a byla schopnější a hodnější tohoto místa, než Koch, jemuž by se zajisté podařilo získati pro tento ústav nejlepší vyučovací síly na poli národní hudby a s nimi pospolu rozřešiti skvěle úlohu uměleckého ústavu, na nějž národ s chloubou zíráti bude.

Dopisy.

Ze Syrakus (Stručný rozbor nové opery Gonzales Davila.)

Sdělil jsem Vám onehdy stručný děj nejnovější opery: Gonzales Davila od V. Moscuzy, výtečného to umělce, jenž by zaujímal bez odporu jedno z nejpřednějších míst v Itálii, kdyby se odhodlal opustiti své rodiště Syracusy, kdež jej starosti rodinné a přátelské svazky odvracejí od umění a slávy. Nyní přejdu k hudbě samé. Opera začíná pěknou předehrou, na to následuje modlitba ženských, oznamující večer, pak sbor vojínů pějící přípitek, jenž vyniká podivuhodným efektem. Na to přichází páže královny, jenž vypravuje pějící povídku překrásnou vynikající prostou melodií a efektem, jež upomíná na zpěvy Belliniho došla hlučné pochvaly. Výjev mezi oběma milenci vyznačuje se božskou melodií. Maestru Moscuzzovi podařila se roz-
o šná tu cabaletta:

Son del suo volto immagine
le stelle ni Ciel, che io miro

a skladatel byl po ni dvakrát hlučně vyvolán. První akt končí se pochodem imposantním předneseným vojenskou kapellou, sborem a orchestrem. V *druhém aktu* potkáváme se s romancí efektnou, s terzettem a s úchvatnou strettou, po níž pěvci i skladatel vyvoláni byli. Na to následuje duettino z dvou rozličných kontrastujících melodií, jehož účinek je neodolatelný. Akt ten končí se duchaplně zosnovaným a zpracovaným kvintettem, kterýž vyvolává vždy hlučné pochvaly. Poslední akt může se bez odporu nazvati co do inspirace úžasným plodem hudebním. Skládá se z 1 arie, 2 romancí, 1 duetta a závěrečného terzetta. Účinek arie byl neobyčejný a vždy se musela pieca ta opakovat. Romance Malviny v klášteře uzavřené je úchvatná od první noty až ku konci. Následující duetto mezi otcem a synem může se nazvat non plus ultra dramatické hudby. Závěrečné vypravování, v němž se rozřeší katastrofa, končí nevýslovně jemnou frásí. Výsledek opery byl ve všech 6 představeních neobyčejný a může se říci, že přijata byla hudba s nadšením

J. L.

Z Petrohadu 1. listop. (Sborový zpěv v konservatoři. — Koncerty ruské hudební společnosti. — Dr. Černý.)

Dávno už chtěl jsem promluvit o sborovém zpěvu v konservatoři i užiji k tomu dnes volného místa. Potřeba takového zpěvu stále se cítí v našem obecnství; Rus, od prostého počínaje až do vzdělané třídy vždy nakloněn jest k sborovému zpěvu, který z nepamětných dob rozšířen jest v národě hlavně, abych tak řekl, instinktivně beze vší přípravy. Píseň leží v povaze Rusa vůbec a žádná krajina nemůže porovnat se s Ruskem co do bohatosti národních motivův. Zatím, dle specifické naší netečnosti, do těchto dob my ničeho neučinili, abychom na pevných základech vyvinuli vrozenou způsobnost, která zůstala pouhou způsobností kdežto Němci pyšní se svými pěveckými spolky (Liedertafel), kdežto francouzští orfeonisté již světové slávy dosáhli, není u nás ani jednoho pravidelně zřízeného sboru; Němci rozšiřujíce po Rusi své národní písně pomocí dobře uspořádaných „Liedertafel“ i pěveckých akademií, dobývají slávy a ruská národnost v podruží se souží. Svým časem již jsem dokázal, jaký užitek pro vzdělání vůbec plynul by z pravidelného vývinu hudby; zvláště sborový zpěv může nemálo působit k rychlejšímu dosažení cíle, pročez vítáme s upřímnou vděčností chvalnou iniciativu ředitelstva ruské hudební společnosti. Bude-li společnost tou dráhou kráčet dále, může nám prokázat nesmírné služby. Vyzvání společnosti skutečně potkalo se u všech s souhlasem a počet oněch, kteří si přejí podílu bráti v zpěvu, co denně vzrůstá. Zpěv započal již v sále konservatorním i odbývá se dvakrát v týdnu, v úterý a ve čtvrtek večer. Sbor veden jest panem Frant. Černým, známým svými hlubokými vědomostmi hudebními. Upravení koncertů, v kterých bude účinkovat sbor, svěřeno panu Edvardu Nápravníkovvi, kapelníku ruské opery, i Ferdinandu Hillerovi na vyzvání J. Imp. Vysosti, Velké kněžny Heleny Pavlovny. Podmínkou k vstoupení do sboru ruské hudební společnosti jest předběžná zkouška hlasu i schopnost pění z not. Účastníkům sboru dáno právo bezplatného vstupu k symfonickým produkcím společnosti, není-li sbor právě zaměstnán. Aby se sbor tím snáze udržel, má ředitelstvo v úmyslu poznenáhla utvořit zvláštní kassu k výpomoci těm, kteří v sboru spoluúčinkují a v neskvělém postavení se nachází. Co základ kassy té mohou sloužit sbírky z koncertův, kterých ředitelstvo chce užiti v dobro sboru, jakož i dobrovolné příspěvky. Cíl překrásný i nepochybně Rusové, vždy hotovi jsouce bráti podílu v dobrých věcech, nebudou se zdrahati obětovati svůj díl, aby se udržel pevný ruský sbor, sestavený z ochotníkův všech tříd. Pro osoby, nedostatečně vyvcvičené zařízeny jsou při konservatoři bezplatné přípravné třídy sborového pění, rozdělené dle pohlaví. V třídách těch bude se vyučovat elementární theorii, solfeggiování i sborovému pění, při čem bude se zřetel obracet k pravidelnému vyvniutí hlasu; mimo to mohou když si toho přejí poslouchati přednášky o historii hud-

by a esthetice. Řízení tříd uloženo panu Frant. Černému, spolu vyučovati budou pan Rubec (teorii) paní Minkvicova, pan Savanelli vyvinování a vzdělávání hlasu, p. Famincyn historii hudby a esthetice. Samo sebon se rozumí, že oni, kdož vstoupí do přípravných tříd, všeho poplatku jsou prosti. Třídy sborového pěnění otevřeny jsou již od 16. září. R. N.

Z Bavorova. (Beseda zpěv. spolku.)

Zřídka kdy zabloudí od nás do časopisů nějaký dopis, zvláště zpěváckého spolku se týkající. Mohlo by se tedy souditi, že se vzdalujeme pokroku a že zp. spolek zůstal mezi těmi posledními, jenž nechce důstojně zastupovat místo mu vykázané. To nikoli! Čítat spolek náš jenom 15 údův účinkujících a 26 přispívajících, ale jest viděti, že údům těmto na rozkvětu spolku záleží, což dokázali svou neunavenou pílí, jakou navštěvovali řádně cvičení, by se mohla uspořádat akademie k dobročinnému účelu. — Zpěvácký spolek „Krasoslav“ v Bavorově uspořádal v neděli, dne 7. listopadu 1869 akademii v obecním hostinci. Program byl: Proslov, předn. T. Vágnerová. — Kavatina ze zpěvohry „Stanislav“ od Verdiho. — „Kukačka“, píseň od Tauvice, předn. Alž. Kubíčková. — „Křižáci na moři“, sbor od Bazina, předn. „Krasoslav“ — Ukolébavka z opery „Němá z Portici“ od Aubera předn. p. Vács. Fritz. — Kavatina ze zpěvohry „Kuchař pařížský“ od Baratty. — „Cikáni“ sbor od Vogla, předn. „Krasoslav.“ — „Tři slzy“ píseň od Tauvice, předn. p. Jind. Štěpánek. — Deklamace „Čechův probuzení“, předn. p. Jos. Tesař. — „Svoji k svému“ sbor od Bendla, předn. „Krasoslav.“ Kavatina, arranž. od Mášy. Taneční zábava ukončila akademie tuto. Program byl vesměs proveden k úplnému uspokojení a každé číslo bylo odměněno hojným potleskem. Návštěva byla přehojná, též i hostí přespolečných se sešlo mnoho, o čemž svědčí příjem 18 zl. 2 kr. Čistý výnos 16 zl. se zašle „Průmyslní české škole“ do Vídně. Kéž by vždy jen tak statně pokračoval i na dále sbor pěvecký i hudební! Konče dopis svůj, vzdávám jak předsedovi zp. spolku p. Janu Vagnerovi tak i p. Josefu Ponertovi řediteli za jich všemožné přičinění o zařízení této akademie nejsrdečnější díky a provolávám mužům těmto o pokrok velezasloužilým trojnásobné: Sláva! — k.

Kronika zpěváckých spolků.

* Valná hromada Smíchovského zpěv. spolku „Lukes“ (Dokončení). Posledním předmětem schůze byly volné návrhy, z nichž návrh pana Blažky, aby pp. Karel Bendl a prof. Tovačovský za čestné členy spolku zvoleni byli pro jich velké zásluhy o sborový zpěv vůbec a českoslovanské pěvecké spolky, jednohlasně přijat. Další návrh pana Votruby, aby stanovy spolkové se daly konečně do tisku, dochází sice souhlasu, avšak k návrhu pana Heveroha usnešeno, by se předložily již r. 1866 a 1867 přepracované a změněné stanovy k místodržitelenskému stvrzení a schválení — což se bohužel až dosud za rozličnými příčinami nestalo — a teprve schválené ony stanovy dají se, pakli tomu peněžitě poměry spolkové dovolí, ještě před příští březnovou valnou hromadou tisknouti. Odstupujícímu jednateři za horlivé a svědomité zastávání funkce své a statečnému starostovi za obezřelé řízení a časté peněžitě dary k účelům spolkovým věnované, vzdány díky celým shromážděním. Návrh pana Votruby, aby zpěv. spolek uspořádal větší pěveckou zábavu ve prospěch porřízení prapera Sokola smíchovského, byl pro pokročilost času výboru k brzkému vyřízení odkázán. Průběh debaty byl veskrz klidný a na rokování stručně a krátce vedeném, brali podílu pp.: Streit, Blažka, Kučera, Votruba, Přibíl, Bergmann, Novopacký, Drůbek, Polák, Heveroh a Kubík, hlavně však starosta, kterýž o půl sedmé hodině večerní prohlásil schůzi za skončenou.

* Zpěvácký spolek Lmír na Malé straně odbývati bude dne 27. listopadu t. r. hudební zpěvní a deklamatorní zábavu, při níž ze zvláštní ochoty účinkují: p. Čech, člen k. z. českého divadla, cellista p. Mašek, p. Chadima. Pan Kaván slíbil laskavě, že převezme průvod na piano. Piano zapůjčil ochotně pan Jiříkovský. Zábava odbývá se s místností Sokola Malostranské (v Novodvorské pivnici), která bezplatně zapůjčena jest. Lístky

dostati lze u pana pokladníka p. Bedřicha Keilhaura v čísle 80. pod kameným mostem na Malé Straně.

* Šárecký pěvecký spolek „Boleslav“ uspořádá v den výroční slavnosti založení spolku dne 21. listopadu 1869 v Pedbabě v hostinci pod „Vinohradem“, ve prospěch pohořelých v Bakově zpěvní a deklamatorní besedu. Program. „Cikáni“, velký sbor od Vogla. — „Nový ztracený ráj“, deklamace od Fr. Drahoňovského, předn. p. V. Holeček. — „U boj“, sbor od Zajíce. — „Něco za něco“, deklamace od V. Růžickové, před. slč. M. M. Štastná. — „Kyticky“, sbor od Haise (poprvé). — „Žena a basa“, deklamace od V. Bělohorského, předn. p. E. S. — „Nek dušman vidí“, sbor od Jenke (poprvé). — „Ženich v pasti“, deklamace od Fr. Drahoňovského, přednese p. Vác. Miňovský. — „Ten ptáček, ten se nazpívá“, sbor od Bergmana (poprvé). Začátek v 6 hodin.

* Srbský zpěv. spolek v Mitrovicích odbýval dne 15. listopadu řízením svého sborníka p. Slavoljuba Lžičare besedu, jejížto program byl tento: Pušky na klín, chorvátský sbor od Vatroslava Lisinského. — Predavaje od Živka Očiča. — Požuda domovine, samozpěv od Livadice; před. S. Todorovič. — Něsto o muškina; před. Vasa Krstič. — Žalmy tatranského Slovana, sbor od Dr. Procházky. — Pytateme srbský dvojzpěv od J. L., předuesli Raja Petrovič a S. Teodorovič. — Kakby vala da smo; před. Gliša Kostič. — Kdo je mar, velký slovenský sbor od Dr. Benj. Ipavce.

* Zpěvácký spolek Branislav v Jilemnici uspořádá dne 21. listopadu 1869 v sále „u bílého beránka“ besedu. Předneseny budou veškeré o vypsanou v únoru t. r. cenu dvou dukátů závodící sbory. Program. 1. Oddělení. Ouvertura. — Až zařve český lev, sbor, báseň K. H. Máchy. — Čech a líra, solový sbor, báseň Jana Thona. — Romance, sbor, slova od B. J. Cidlinského. — Čechův ples, sbor. 2. Oddělení. Deklamace. — Slovo k vlasti, solový sbor. Požár, humoristický sbor, slova z básních. Pickových. — Pan vrchní z Kozlova, žertovný sbor, slova od Čelakovského. — Černokněžník, sbor, slova od K. S. Šnaidra. — 3. Oddělení. Taneční zábava. Skladba, která se obecenstvu nejlépe zalíbí, bude počtena cenou.

* Zpěvácký spolek „Lech“ v Kouřimi dává dne 22. t. m. v tamější střelnici besedu, ku kteréž také jeho čestný oud člen české opery pan Josef Paleček spoluúčinkování přislíbil.

Zprávy.

* České divadlo. Dne 12. listopadu: Černé domino, komická zpěvohra ve 3 jednáních, text od Scribe přel. B. Peška, hudba od Aubera (poprvé, prospěch slč. Eleonory z Ehrenbergů. — Dne 14. listop. Kryšpín a kmotra. — Dne 16. listop. Faust a Markéta (3. pohostinská hra slč. Sittovy). — Dne 18. listop. Černé domino.

Bylo tomu dne 19. února právě 30 let, co se poprvé provozovala na zdejším německém divadle bez značného úspěchu Auberova pikantní zpěvohra: Černé domino, která byvši r. 1837 při prvním se objevení v Paříži s nadšením uvítána až dosud tamější obecenstvo rozmile baví. Za to však přijalo ji r. 1838 Lipsko chladně a r. 1839 Frankfurt lhostejně. České obecenstvo přijalo novinku tu příznivě, a kdyby bylo provedení vyhovělo přísným požadavkům, byla by se potkala s rozhodným úspěchem a přízní obecnstva. Dříve než se o hudbě zmíníme, stůj zde stručný obsah té které zpěvohry. Na dvorním bále v Madridě vypravuje Massarena svému příteli hraběti Julianovi, že byl před nedávnem odměněn za ochotnou jisté zakuklené dáme poskytnutou službu tím, že mu náhoda dopřála viděti dámu tu při odchodu bez škrabošky. Massarena dí, že byv zaujat štihlou a lepou její postavou už dříve do ni zahořel, jakmile zočil její slícný obličej; avšak podotýká, že neví, kdo ta dáma jest. Tu se objeví černé domino se svou družkou. Massarena domnívá se, že je domino onou dámou, o níž vypravoval a je celý zanícen, pozoruje, že se neznámá snaží k němu se přiblížiti. Konečně vida, že mu přichází se svou ro-

vněž zakuklenou družkou vstříc, vrhne se na pohovku a dělá, jako by spal. Černé domino dávající mezi tím na jevo svou nejrozhodnější náklonnost k Massarenovi, položí nejkrásnější bálovou kytici vedle naslouchajícího domnělého spáče. Černé domino prokáže Massarenovi podruhé milost, že sejme před ním škrabošku a Massarena nepochybuje už více, že je to jeho neznámá. Domino zmizí, zvěděvši k svému uleknutí, že minula už půlnoc a Massarena neví o stavu a jmenu své milenky nic více, než před tím. Jsa neočekávaně povýšen u sboru diplomatickém soudí zamilovaný Massarena, že je toho příčinou mnohopůsobná dáma, buď královna sama, aneb dáma, pro níž se královna zajímá. Massarena je dosti skromný, že drží poslední dámu za to a podivná shoda okolnosti ho v tomto úmyslu utvrdí, že je sličná neznámá choť cizozemského diplomata totiž lorda Elforta. Lord Elfort domnívá se skutečně, že je ono černé domino jeho chotí a je ve své žárlivosti tím mrzutější, anto prohrál u herního spolku velkou summu peněz. Vsměsici lidu vzdálila se od černého domina, které se bylo dlouho bavilo s Massarenou, důvěrná družka a černé domino musí sama se pěšky domů z bálu odebrati. (1. akt) V paláci Juliánově slyšet zvonění a do komnaty vstupuje ženská maškara, již někdo drze pronásleduje a žádá o útulek. Hospodyně jarobujného hraběte Julána Klaudia přijme ustrašenou maskaru, avšak nikoliv bez rozmíšek, neboť má rozkázáno připravit hostinn veselým druhům svého velitele a Klaudia se obává, že by vnady dívky té mohly zavdati příčinu k nemilému výstupu. I radí tedy příchod, aby odloživši domino vzala na se šaty její neteře, kterou Klaudia z venkova očekává. Klaudia představuje slečnu hostům co očekávanou služku — co arragonskou venkovanku. Hosté obklopivše domnělou venkovanku vyzývají ji, aby zapěla nějakou národní píseň a jsou vyjma Massarenu a Elforta k ní dotíraví. Lord Elfort nesúčastňuje se proto v nespůsobech mladých panáček, poněvadž se byl úplně přesvědčil, že nebylo černé domino jeho manželkou. Massarena drží mladou arragonskou služku za druhou maskaru černého domina, s nímž se bavit. Avšak podle hlasu obličeje a chování pozná milenku v tomto zakuklení, ale sotva že se byl přesvědčil o totožnosti osoby, zmizí mu podruhé krásná maskara. Hospodyně Klaudia má totiž za milovníka jistého domovního správce klášterního pensionátu, v němž je též bujaré, černé domino na vychování. Správce ten vkrade se do paláce hraběte Juliána, aby s Klaudií snědl zbytky hostiny. V pokoji, kde Klaudia se svým milencem jísti chce, je uzavřena dívka přestrojena v černém dominu. Správce Gil Perez otevře dveře falešným klíčem a ustrne, když mu místo Klaudie vstříc přichází černé domino a příšerným hlasem pošelce k tomu přinutí, že vydá k němu pensionátu, které má za pásem. (2. akt). Nyní se nacházíme v síni klášterní. Pomocí klíče dostane se černé domino ještě před svítáním do dívčího ústavu a nyní konečně se dovíme, kdo vlastně je ta milenka Massarenova. Jmenuje se Angela a je bohatou pravnučkou rodiny Olivarezovy, která by s ní vymřela. Angela má právě složit slib klášterní a následkem toho měly by statky její připadnouti lordu Elfortovi; ale královna, která se rovněž tak zajímá pro Massarenu, jako pro Angelu, ustanoví to jinak. Massarena má pojmuti Angelu za choť a v okamžení, když poznav v domnělé přednostce ústavu svou milenku, se domnívá, že je proň ztracena, objeví se Angela a prohlašuje, o rozkaz královny se opírajíc, Massarena za svého ženicha. (3. akt.) Veškerá zajímavost spočívá na Scribeově librettu. Frivolní místem děj, udržuje posluchače v napnutém očekávání při všem tom, že se tu hemží dosti pravděpodobností. Hudba je jako u všech Auberových zpěvoher melodicky plyná, bohatá na rytmy jmenovitě taneční, a místy na vlastní reminiscence; avšak

i ozdobná a efektní. Zpěv držán jest na mnoze parlando. Arragonská píseň Angely je charakteristická; velká její scéna v 3. aktu oplývající kolloraturními nesnadnostmi zabíhá do moderního slohu italského. Deo gratias Gil Pereze líbilo se velice. Veselý sbor dívek klášterních persifluje velmi ostře kázeň jeptišek. Velký účinek působí modlitba za scénou doprovázená zpěvem Angely a Massareny. Zpěvohra tato, která by se též „veselohrou se zpěvem“ jmenovati mohla, stojíc co do ceny na stejné výši, jako jeho „Vyslankyně“ vyžaduje výtečných herců i pěvců, a kde těch je, tam také je příznivý výsledek zpěvohry té pojištěn. Na našem divadle byla poměrně obsazena statnými silami. Zasloužila beneficiantka slč. z Ehrenbergů, vítána byvši při svém se objevení hlučným potleskem a několika věnci, provedla co do hry i co do zpěvu partii Angely vzorně a došla často, jmenovitě po velké scéně (3. akt) bouřlivé pochvaly. Kdyby byl zpěv p. Grunda (Massareny) na rovní s jeho svěží uhlazenou hrou, intonace jeho tak čista, jak významná byla jeho mimika, jeho parlandové frase tak lehké a jemné, jak nenucené bylo jeho chování, byl by své úloze zajisté dokonale vyhověl. Pan Paleček byl nepřekonatelným vzorem Gil Pereze co do masky, hry i zpěvu a došel nejen po svém Deo gratias, nýbrž i po rozmarném přednosu prosy bouřlivé pochvaly. — P. Šebesta (hrabě Juliano) mluvil prosu příliš rychle, ba místy s takým přenáhleným chvatem, že jsme mu mnohé slovo nerozuměli; zpěv jeho byl však přiměřený. Pan Koubek znázornil lorda Elforta důstojně. Slč. Hanušová (Klaudia) ochraptila nadobro; avšak byla přec tak ochotna, že i při své chorobě neodepřela spoluúčinkování. Co Markéta dosáhla slč. Sittova rozhodného úspěchu.

* *Nápravníková* ruská národní opera: Nižgorodci dávala se v Petrohradě už 15krátě vždy se stejným skvělým úspěchem.

* *Pan Ferd. Bachmann*, krajan náš a kr. dvorní pěvec v Mnichově postonává už dráhnou dobu na bolení v krku obdržel na celý rok dovolenou, aby se v Itálii z neudu vyléčil.

* *Slč. Pichova*, Pražanka, engažována jest nyní u divadla „Thalia“ v Hanoveru.

* *Slč. Teresa Štolzová* zpívala tyto dny na divadle v Terstu u opery „Alda“ od maestra Ventury a uchvátla mistrným svým zpěvem veškeré obecenstvo k bouřlivým potleskům.

* *Skladatelům tanečních kusů*. Výbor pro uspořádání plesu akademického čtenářského spolku žádá slovanské skladatele, aby k účeli tomu zapůjčili výboru nové posud neprovozované taneční kusy aneb aby dle možnosti takové schválně pro akademický ples složili a výboru (Ferdinandova třída čís. 60 v Praze) nejdéle dne 1. prosince 1869 laskavě zaslali. Tance na pořádek plesu položené jsou: polka — mazurka — třasák — kvapík — čtverylka — beseda — sousedská.

* *Pan Vác. Čaboun*, varhaník u sv. Trojice v Praze, zvolen jest za sbormistra srbského zpěváckého spolku v Rumě.

* *Pan Krolop* dochází v Bremách, kde je u opery engažován, všestranné obliby obecenstva.

* *Pan Louis Köszl*, Pražan a vojenský kapelník 4. král. pluku anglického v Chestru, obdržel od prince Walešského za výtečné provedení rozličných kusů mezi jinými také Straussova valčíku „An der blauen Donau“ na památku stříbrný pohar.

* *Slč. Gabriela Boema* (Roubalová) měla přijmouti velmi příznivý engagement u italské opery v Jassích. Avšak ona ho zamítla a zůstane prozatím bez engagementu.

* *Pianistka slč. Olga Florianová*, žákyně p. Epsteina ve Vídni zavítavši do Prahy, hodlá zde uspořádati samostatný koncert.

* *Paní Ludwig-Medalová* krajanka naše rodilá z Benešova zpívala před nedávnem v Carlsruhe v koncertě hudebního spolku s velmi příznivým úspěchem.

* *Slč. Lud. Sobolevská*, pěvkyně polská, engažována je nyní u italské opery v Káhře (Cairo).